

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

VŨ THỊ THÚY

**PHÂN TÍCH NHỮNG RÀO CẢN TIẾP CẬN VỐN VAY
NHẪM PHÁT TRIỂN CÁC MÔ HÌNH V.A.C
TẠI HUYỆN TAM DƯƠNG, TỈNH VĨNH PHÚC**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Thái Nguyên, năm 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

VŨ THỊ THÚY

**PHÂN TÍCH NHỮNG RÀO CẢN TIẾP CẬN VỐN VAY
NHẪM PHÁT TRIỂN CÁC MÔ HÌNH V.A.C
TẠI HUYỆN TAM DƯƠNG, TỈNH VĨNH PHÚC**

**Ngành: Kinh tế Nông nghiệp
Mã số: 8.62.01.15**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: TS. Đỗ Xuân Luận

Thái Nguyên, năm 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Vũ Thị Thúy

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được thực hiện và hoàn thành tại Trường Đại học Nông lâm – Đại học Thái Nguyên

Được sự nhất trí của Ban chủ nhiệm khoa Kinh tế và phát triển nông thôn và sự hướng dẫn trực tiếp của thầy giáo **TS. Đỗ Xuân Luận**, tác giả thực hiện đề tài: *“Phân tích những rào cản tiếp cận vốn vay nhằm phát triển các mô hình V.A.C tại huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc”*.

Để hoàn thành đề tài nghiên cứu này tác giả đã nhận được sự quan tâm hướng dẫn giúp đỡ của nhiều tập thể, cá nhân trong và ngoài trường.

Tác giả xin chân thành cảm ơn sự quan tâm dạy bảo, dìu dắt của các thầy cô giáo khoa Kinh tế & Phát triển nông thôn - Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên. Đặc biệt tôi xin được gửi lời cảm ơn sâu sắc đến thầy giáo **TS. Đỗ Xuân Luận** đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo tận tình trong quá trình thực hiện luận văn.

Tác giả trân trọng cảm ơn các sinh viên: Lý Bá Giờ (Lớp kỹ sư Phát triển nông thôn K45 K02), Lương Văn Dũng (Lớp cử nhân Kinh tế nông nghiệp K45 N02) và Nguyễn Duy Hưng (Lớp cử nhân Kinh tế Nông nghiệp K45 N03), Khoa Kinh tế & PTNT, Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên đã hỗ trợ thu thập số liệu sơ cấp. Tác giả xin chân thành cảm ơn UBND các xã Hưóng Đạo, Duy Phiên và Hoàng Lâu, cùng các nông hộ VAC đã cung cấp số liệu phục vụ cho nghiên cứu này.

Tác giả xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2018

Học Viên

Vũ Thị Thúy

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT.....	v
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU.....	4
1.1. Cơ sở lý luận	4
1.1.1. Khái niệm tín dụng, tín dụng nông thôn và hệ thống tín dụng nông thôn	4
1.1.2. Hoạt động tín dụng của NHCSXH	12
1.2. Cơ sở thực tiễn	23
1.2.1. Hệ thống tín dụng nông thôn ở một số quốc gia trên thế giới.....	23
1.2.2. Hệ thống tín dụng nông thôn ở Việt Nam	25
1.2.3. Bài học kinh nghiệm.....	26
1.3. Tổng quan các công trình nghiên cứu về hoạt động tín dụng trong phát triển kinh tế V.A.C.....	27
1.3.1. Kinh tế V.A.C: vai trò ý nghĩa, các yếu tố thành công	27
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	30
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	30
2.2. Nội dung nghiên cứu	30
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	30
2.3.1. Chọn điểm nghiên cứu.....	30
2.3.2. Thu thập số liệu	33
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	36
2.4.1. Tình hình tiếp cận và sử dụng các nguồn vốn vay	36
2.4.2. Chỉ tiêu phản ảnh kết quả sản xuất các mô hình	36
2.4.3. Chỉ tiêu phản ảnh hiệu quả sản xuất các mô hình	37

Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	38
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	38
3.1.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội địa bàn huyện Tam Dương	38
3.1.2 Ảnh hưởng của điều kiện tự nhiên kinh tế văn hóa xã hội tới việc phát triển mô hình VAC.....	51
3.1.3. Thuận lợi và khó khăn	53
3.2. Phân tích hiện trạng tài chính và nhu cầu tín dụng của hộ gia đình áp dụng mô hình V.A.C	54
3.2.1. Thông tin nhóm hộ điều tra	54
3.2.2. Nhu cầu vốn vay của hộ gia đình áp dụng mô hình V.A.C.....	55
3.3. Những khó khăn khi vay vốn ngân hàng	59
3.4. Ảnh hưởng của việc vay vốn tới hiệu quả kinh tế của mô hình	60
3.4.1. Tổng thu từ kinh tế VAC	60
3.4.2. Chi phí từ hoạt động sản xuất theo mô hình VAC	61
3.4.3. Hiệu quả từ hoạt động sản xuất theo mô hình VAC	63
3.4. Những rào cản trong tiếp cận vốn vay của các nông hộ VAC.....	64
3.5. Giải pháp nhằm gỡ bỏ rào cản tiếp cận tín dụng của nông hộ, trai trại sản xuất theo mô hình VAC.....	66
3.5.1. Từ phía các hộ sản xuất	66
3.5.2. Từ phía Chính phủ, Nhà nước	67
3.5.3. Giải pháp nâng cao khả năng tiếp cận và sử dụng vốn tín dụng cho nông hộ VAC.....	68
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	72
1. Kết luận	72
2. Kiến nghị.....	73
TÀI LIỆU THAM KHẢO	76

DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

Từ, cụm từ viết tắt	Nguyên nghĩa
BQ:	Bình quân
BVTV:	Bảo vệ thực vật
CN:	Công nghiệp
CS:	Chính sách
ĐVT:	Đơn vị tính
KHKT:	Khoa học kỹ thuật
LĐ:	Lao động
NN:	Nông nghiệp
PTNT:	Phát triển nông thôn
TB:	Trung bình
TN - KT- XH:	Tự nhiên - Kinh tế- Xã hội
UBND:	Ủy ban nhân dân
VAC:	Vườn - Ao - Chuồng

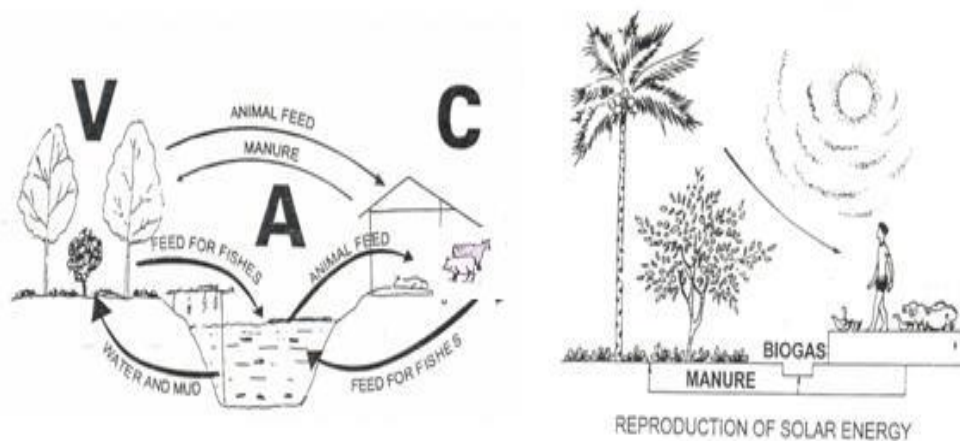
DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Cung tài chính nông thôn ở Việt Nam.....	11
Bảng 2.1. Cơ cấu hộ gia đình VAC khảo sát đại diện cho các vùng sinh thái khác nhau tại huyện Tam Dương	32
Bảng 3.1. Một số yếu tố khí hậu huyện Tam Dương.....	40
Bảng 3.2: Các loại đất chính của huyện Tam Dương	42
Bảng 3.3: Dân số, lao động huyện Tam Dương năm 2016.....	45
Bảng 3.4. Tăng trưởng giá trị sản xuất Tam Dương (2006 - 2016), so với toàn tỉnh Vĩnh Phúc.....	48
Bảng 3.5. Cơ cấu nền kinh tế huyện Tam Dương 2012 - 2016	49
Bảng 3.6. Cơ cấu giá trị sản xuất các ngành của huyện Tam Dương giai đoạn 2012 – 2016	50
Bảng 3.8: Cơ cấu vốn vay của hộ gia đình áp dụng mô hình V.A.C.....	55
Bảng 3.9. Nguồn vốn vay của các nông hộ VAC được khảo sát.....	56
Bảng 3.10. Tính hình vay vốn, kỳ hạn nợ và lãi suất cho vay trung bình	57
Bảng 3.11. Vốn tự có của hộ gia đình VAC	58
Bảng 3.12. Những rào cản khi vay vốn ngân hàng	59
Bảng 3.13. Thu nhập từ hoạt động sản xuất theo mô hình VAC	61
Bảng 3.14. Chi phí từ hoạt động sản xuất theo mô hình VAC	62
Bảng 3.15. Hiệu quả từ hoạt động sản xuất theo mô hình VAC	63
Bảng 3.16. Kết quả hồi quy mô hình Probit	64

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

V.A.C là những chữ đầu của 3 từ : Vườn - Ao - Chuồng. **V.A.C** chỉ một hệ thống canh tác mà trong đó có sự kết hợp chặt chẽ giữa hoạt động làm vườn, nuôi cá và chăn nuôi gia súc, gia cầm. **V.A.C** là một trong những hệ sinh thái bền vững - tiềm năng để phát triển kinh tế và có khả năng đáp ứng nhu cầu của con người bởi sử dụng các nguồn năng lượng an toàn, tiết kiệm và tái chế. **V.A.C** đã trở thành một mô hình quan trọng và hiệu quả để xóa đói nghèo (trích nguồn?).

Hình 1: Mô hình vườn ao chuồng khép kín

Nguồn: ccrd.com.vn/

V.A.C cải thiện tiêu chuẩn dinh dưỡng theo các chế độ ăn uống trong các gia đình bằng cung cấp các loại rau, hoa quả có giá trị dinh dưỡng cao, hay trứng, cá, thịt cho nhu cầu tiêu dùng trong các gia đình. **V.A.C** trong vườn xung quanh nhà có thể giải quyết vấn đề thiếu đói trong các thời kỳ “giáp hạt” giữa các vụ thu hoạch và đặc biệt là các loại rau, củ có thể nhanh chóng phục hồi sau các thảm họa thiên tai. Thực hành mô hình **V.A.C** tạo ra cơ hội làm việc trong một môi trường lành mạnh và tiếp cận với thực phẩm tươi sống và an toàn, góp phần cải thiện điều kiện sức khỏe của con người.

Mô hình *V.A.C* có tác động tích cực tới môi trường (Nguồn?). Xử lý chất thải *V.A.C* sẽ làm cho gia đình phong quang sạch đẹp, tạo nên một cuộc sống khỏe mạnh, hạnh phúc. Ngoài ra nếu xử lý chất thải bằng Biogas sẽ có một nguồn chất đốt sạch rẻ tiền, hiệu quả cao. Tóm lại, mô hình kinh tế *V.A.C* là một hệ thống canh tác tổng hợp, kết hợp truyền thống và hiện đại, trong đó việc đảm bảo thu nhập kinh tế ổn định cho các hộ gia đình nông dân là một yếu tố chính được cấu thành. Kinh tế *V.A.C* có một tiềm năng rất lớn, cần được kết hợp vào các chiến lược phát triển kinh tế - xã hội tại các địa phương.

Tam Dương là huyện nằm ở khu vực trung tâm tỉnh Vĩnh Phúc, phía Bắc giáp huyện Tam Đảo, huyện Lập Thạch, huyện Sông Lô; phía Nam giáp thành phố Vĩnh Yên và huyện Yên Lạc; phía Đông giáp huyện Bình Xuyên; phía Tây giáp huyện Lập Thạch và Vĩnh Tường. Huyện hiện có 13 đơn vị hành chính cấp xã, thị trấn: Thị trấn Hợp Hoà, các xã Đồng Tĩnh, Hoàng Hoa, Hướng Đạo, An Hoà, Đạo Tú, Kim Long, Duy Phiên, Hoàng Hoa, Thanh Vân, Hợp Thịnh, Vân Hội và xã Hoàng Lô. Huyện có địa thế chuyển tiếp giữa đồng bằng trung du và miền núi, nằm trên trục phát triển quan trọng, kết nối Sơn Dương - Tam Đảo - Việt Trì - Vĩnh Yên - Phúc Yên và thủ đô Hà Nội. Nằm ở vùng địa hình trung du chuyển tiếp tự nhiên miền núi tới đồng bằng, sản xuất nông nghiệp của Tam Dương có thể phát triển mạnh các mô hình *V.A.C* kết hợp giữa cây ăn quả, chăn nuôi gia cầm, gia súc và thủy sản. Tuy nhiên, nguồn vốn có giới hạn cũng là một lí do khiến cho việc phát triển các mô hình kinh tế *V.A.C* trên địa bàn huyện bị hạn chế. Phát triển mô hình *V.A.C* đòi hỏi cần có nguồn lực, đặc biệt là nguồn lực vốn để đáp ứng yêu cầu phát triển hàng hóa quy mô trang trại. Trong khi đó, khả năng tiếp cận nguồn vốn của các mô hình *V.A.C* gặp rất nhiều khó khăn. Do đó, để các mô hình *V.A.C* trên địa bàn huyện phát triển nhanh hơn, mạnh hơn, bền vững và mang lại hiệu quả kinh tế cao, thì đòi hỏi cần phải có những chủ trương, cơ chế chính sách